Barcelona 19 Octubre 1907 — SURT ELS DISSAPTES — Any I.—Núm 25

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s' han de rebre lo més tart el dilluns. No 's tornan els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIO
CANUDA, 15, 1.er
Hores de Redacció: de 5 á 8 de la tarda
Apartat de correus núm. 26

Espanya. mitj any 1'50 pts., per corresponsal 1'75—Estranger. mitj any 2 francs, per corresponsal 2'75
Número solt 5 céntims.—Paquet de 25 números pera la venda 75 céntims
Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correu y tota classe de lletres de facil cobro.

Preus pels corresponsals propagandistes

5 números	7 pessetes	semestre	
25	»	30	»
50	»	50	»

"AURORA SOCIAL" ALS TRIBUNALS

Al Juzgado Municipal

D. Enrique Sabater Vicens, Pror. de D. Rafael Clarasó y Noguera, fabricante, vecino de esta ciudad, calle del Bruch, número 24, pral., pide que se cite al Sr. Director del periódico semanal la AURORA SOCIAL, que se publica en esta ciudad y tiene su Redacción y Administración en la calle de la Canuda, núm. 15, piso 1.°, para que en el día y hora que se le señale comparezca á celebrar el correspondiente acto de conciliación, en conformidad á lo prevenido en el art. 804 de la Ley de Enjuiciamiento criminal y en él se avenga á reconocer las injurias graves inferidas á don Rafael Clarasó en el artículo titulado «A la barra—Burla sagnant»—publicado en la segunda columna de la segunda página del número 17 del mencionado periódico de su dirección publicado en veinte y cuatro del próximo pasado Agosto, en el que se le atribuye á dicho señor «la conculcación de la Ley del descanso dominical», la comisión de «atropellos injustos», «un egoismo insaciable», una serie de «abusos y burlas sangrientas» y varias otras injurias, de las que se reconozca responsable, en defecto del incógnito autor del artículo, que ostenta solamente como firma á su pie la de «Un treballador», todo lo que es de hacer con reserva á mi Principal de cuantas acciones y derechos le competen y con protesta de costas.

Barcelona, diez y nueve de Septiembre de mil novecientos siete.—Enrique Sabater Vicens.

Cédula de citación

En méritos de la demanda de conciliación, cuya copia se acompaña, presentada por D. Rafael Clarasó el Sr. D. Manuel González Vilar, Juez Municipal de este distrito, con providencia del día de hoy ha mandado citar á las partes para que el día 27 del actual á las 9 comparezcan ante este Juzgado á celebrar dicho acto, al que deberán asistir personalmente ó por medio de procurador habilitado y acompañados de un hombre bueno, previniéndoles que, según el art. 469 de la ley de Enjuiciamiento civil, si alguna de las partes deja de comparecer, se dará por intentado el acto sin efecto, imponiéndoseles las costas.

Y para que tenga efecto la citación del Director del periódico semanal la AURORA SOCIAL, expido la presente cédula en Barcelona á 19 de Septiembre de 1907.—El Secretario, *Firma ininteligible*.

Calle de la Canuda, núm. 15, piso 1.°

Hay un sello que dice: Juzgado Municipal del distrito de la Audiencia, Barcelona.

DECLARACIÓ DEL DIPUTAT PER BERGA, SR. BORDAS

En la demanda que avuy reproduheix AURORA SOCIAL s' atribueixen al autor del article *A la barra*, insertat en el número 17 del mateix setmanari, conceptes que no ha emés, paraules que no ha escrit. Essent, donchs, jo l' autor d' aquell article, cosa que no tinch cap reparo en declarar públicament, em correspón donar algunes explicacions.

Bastará confrontar la demanda de conciliació ab el text del article pera que tothom pugui convéncers del fals supost de que parteixen els acusadors d' AURORA SOCIAL.

Vull sostenir l' article tal com s' insertá, en el seu pensament y en la seva lletra, pero no necessito de traductors ni d' intérpretes que tergiversin el text y el sentit del mateix.

Tinch d' afegir un comentari. Noti 'l públich que no 's demanda per calumnia, sino per injuria.

Donchs jo sostinch que en l' article *A la barra* no he injuriat a ningú, ni en la meva intenció ni en el sentit literal que tenen les apreciacions dels abusos denunciats. La conciencia que tinch del respecte que 's mereix el dret de tothom m' ha prohibit sempre injuriar á ningú, tant si son amos com si son treballadors.

Y aixís com tinch suma complacencia en aplaudir a aquestos quan cumpleixen els seus debers, aixís també m' es molt grat aplaudir als patrons quan cumpleixen ab els seus, com diferentes vegades he tingut l' honor de ferho en el meu districte de Berga.

Pero els drets dels obrers corren major perill de ser atropellats, perque representan la part més débil e indefensa.

Per disort encare a Espanya no s' han organisat Lligues d' advocats que vigilin y reivindiquin el cumpliment de les garantíes de respecte que promet la Lley als drets dels treballadors, com s' ha fet a Bélgica y en altres nacions del extranger. S' han promulgat lleys protectores del Treball y Reglaments d' aplicació de les mateixes, pero sovint se conculcan o 's burla llur cumpliment, perque la inspecció del treball no sempre 's verifica ab l' atenció imparcial y seriosa que 's mereix, o no hi ha qui s' atreveixi a denunciar els abusos descoberts y a exigir en rigurosa justicia que sian corretgits.

Veusaquí perque m' he vist obligat a sortir en defensa dels drets dels treballadors, quan se 'ls ha desconegut o han sigut violats. Ho he fet a les Corts, en els *meetings*, en l' exercici de la meva professió d' advocat y en la prempsa. AURORA SOCIAL es testimoni de lo que dich. Y em tinch per molt honrat al mantenir avuy, com mantindré demá, la mateixa actitut.

Els fets que 's denuncian en l' article *A la barra* son fets consumats, innegables, públichs, constatats per una munió de testimonis. Com a ciutadá, com a advocat y com a diputat tinch dret a ferme'n echo, no solament en la prempsa, sino també devant dels tribunals, de la Junta provincial de Reformes socials y del Parlament.

Y al férmen echo, lluny de tenir la intenció d' injuriar á ningú, tinch el fí de cooperar a que 's restauri l' ordre de la Justicia social, que prou ho necessitan el Capital y el Treball pera trovar una solució armónica dels conflictes que 'ls divideixen sovint en nostra Catalunya.

Procurin, donchs, els acusadors d'AURORA SOCIAL que aquest ordre de la Justicia no sia violat, y aixís aquest setmanari s' estalviará la molestia d' havérsen de lamentar y de denunciarho a qui correspongui. Procurin que la Llegislació del Treball se cumpleixi, en tot lo que sia práctich, a Monistrol de Calders y en totes les localitats de nostra terra, que aleshores no tindré necessitat de donar a les transgressions de la Lley els calificatius que 's mereixen.

Crech que aquestes declaracions son més que suficients pera que puguin fallar sobre 'l concepte que tinch de la veritable democracia y l' estima que 'm mereix, més que les Corts, el Poble, y en especial els obrers, tant aquells que en el meu districte m' honraren ab llurs sufragis, com els que pertanyen als demés districtes de Catalunya; puig ab tots m' uneix no solament la comunitat de patria, sino també la Solidaritat social, que encare es més profonda y encare es més extensa que la Solidaritat catalana.

MARIAN BORDAS,
Diputat per Berga.

* * *

El nostre setmanari que devant dels interessos socials ha considerat sempre com a secundaris els interessos polítichs, no pot menos de sentirse orgullós de poguer publicar les anteriors declaracions del jove diputat per Berga.

Sens necessitat d' apelar a virulencies de llenguatge que rebutja avuy la prempsa més avensada dels paissos civilisats, les declaracions d' en Marian Bordas son justes, imparcials, enérgiques, virils. Més dignes d' aplaudir per tots els treballadors, perque son espontánees.

Ell, com a autor del article *A la barra*, podia esperar tranquil que se 'l demandés devant dels tribunals. Podia ben prescindir de descobrir el seu nom y de fer en la prempsa les declaracions qual publicació ha encomanat al nostre setmanari.

Pero ha preferit ab gest noble y valerós alsarse la visera y parar el pit nú a totes les amenasses, mantenint la defensa de la causa dels obrers, encare que no sian els del districte de Berga, sino els de Monistrol de Calders; puig, com ha dit més amunt, *«ab tots l' uneix, no solament la comunitat de patria, sino també la Solidaritat social.»*

Ja havía sentat un altre bon precedent defensant a les Corts el dret dels dependents de comers de Barcelona, en la célebre qüestió de les Bases proposades per la Junta local de Reformes socials.

Aleshores en Marian Bordas se feu echo al Parlament de la campanya que contra aquelles Bases feu AURORA SOCIAL, y arrancá al Ministre de la Gobernació la promesa de que faría cumplir la lley, per qual motiu fou felicitat per varies societats obreres de Barcelona.

Pero 'l darrer acte del diputat per Berga es encare més eloqüent, y nosaltres desitjem que aquestos exemples estimulin més y més als diputats solidaris a que dediquin a les qüestions socials l' atenció que 's mereixen del poder llegislatiu.

Hi ha altres diputats que han promés escoltar les nostres reclamacions y colaborar en la nostra tasca de reforma y millorament social, y si aixís ho fan, sian les que 's vulguin les llurs opinions, el nostre setmanari els hi fará justicia, puig als vers amichs del poble, més que per les paraules y les opinions, se 'ls coneix per les obres. *Obras son amores, y no buenas razones.*

Sorteig de regalos pels suscriptors

1.er regalo: Podrán escullir entre:
Una máquina de cosir Wertheim.
Un llit y somier pera una persona, un armari pera roba y sis cadires.
Un llit y somier pera matrimoni y un armari.
2.on y 3.er regalos: Podrán escullir entre:
Un armari pera roba.
Un llit y somier pera una persona.
Mitja dotzena de cadires.
Un rellotje de paret.
4.t, 5.t, 6.é, 7.é, 8.é, 9.é y 10.é: Imposició a la Caixa de Estalvis de 20 pessetes o un rellotje de butxaca.

El diumenge 15 de Desembre tindrá lloch el sorteig al local d' AURORA SOCIAL.

Tenen dret a aquest sorteig tots els suscriptors qu' estiguin al corrent de pago del segon semestre de aquest any, el dia 14 de Desembre, y tots els nous suscriptors que además de suscriures pels mesos de Novembre y Desembre hagin adelantat el pago del primer semestre de 1908, pel proxim dia 14 de Desembre.

Si surt favorescut el número que porta el rebut de suscripció, donará dret a la obció de un dels premis.

Si sortís un mateix número per dos o mes premis solsament, tindrá dret al primer premi que surti adjudicat.

El regalo se entregará a aquell que porti el rebut.

El dret a recullir el regalo caducará el 31 de Mars de 1908.

A FAVOR DE LES VÍCTIMES DE LES INONDACIÓNS

Val més prevenir que penedir—*diu un aforisme que revela 'l bon sentit y la experiencia del temps de la vellura. Aquest lema que desde sa fundació ve recordant a totes les classes de la societat* AURORA SOCIAL, *no 'l saben cumplir els pobles y 'ls goberns que viuhen* al dia.

Pero avuy Catalunya 'n plora les conseqüencies. Ja fá molt temps que 'ns queixem de que no 's protegeix com se deuria a l' Agricultura, que 'ls goberns no desenrotllan una política hidráulica, que ofegan sota una carga d' impostos als propietaris y conreadors de la terra, els quals pera sortir d' apuros tallan els boscos que deurían protegir les vessants de les montanyes.

Y, no obstant, en aquestes imprevisions radica 'l mal que deplorem avuy.

Els boscos son el filtre de la pluja, que impedeix que l' aygua ab borboteix de torrent devalli de les conques y vessi de les rescloses y margenades dels rius, y, en lloch de perdres o convertirse en element destructor, sia la sang que nodreix y fertilisa la terra. Els boscos son els condensadors y 'ls repartidors dels vapors de la atmósfera, de les aygues del cel que baixen a sadollar les planes y les serres. Els boscos son finalment com gegantines clavícules que fixan en les roques les terres de conreu.

Aquesta sabia experiencia ja l' havían adquirida 'ls egipcis y 'ls romans, els barbres y 'ls alarbs, que consideravan la riquesa forestal com una de les primeres que cal assegurar.

Aquesta riquesa 'ls goberns dels nostres temps no saben administrarla. Administrar es conservar y millorar. Y els nostres goberns malgastan y empitjoran.

Donchs que sian quan menos els organismes naturals els que 's cuydin d' administrar els propis interessos: la familia, el municipi, la regió.

Nosaltres desitjariam que sens esperar més, tots els catalans posessim mans a la obra. Que restituhissim a la Naturalesa alló que li hem pres en perjudici de tots, dels pobres y dels richs.

Dotzenes de fabricants han quedat arruinats; milers de treballadors han caygut en la miseria a conseqüencia de tanta imprevisió.

La necessitat de remeyar aquesta nova plaga es urgentíssima.

De moment no més se pot acudir a prestar algun socors recomanant dues coses als agricultors y propietaris, als obrers y als patrons:

SERENITAT Y CARITAT

No hi ha res pitjor que atuhirse y desesperarse devant d' una calamitat pública. Lo lógich es redressarse, intensificar la resistencia, activar l' esfors individual y associarlo y organisarlo. Aixis ho fan les rasses fortes. Aixis s' han reconstruhit les ciutats de Sant Pere de la Martinica y Sant Francisco de California.

Pero además de la serenitat, se necessita la caritat. Hi ha mals que no 'ls pot remeyar la justicia sola. Se necessita invocar aquest sentiment de germanor que abrassa a tots els sers racionals.

Soch home—*deya Terenci*—y sufreixo com a propis els mals dels meus semblants.

Donchs be, avuy tots els catalans, tots els espanyols hem de participar d' aquesta gran desgracia de les inondacions que ha ferit a tants milers de coterranis nostres.

La desgracia es molt llarga en quantitat y en duració. Donchs també ho ha de ser la caritat de tothom.

Donem lo que tinguem; demanem lo que nosaltres no tenim y poden donar 'ls altres.

Que 'ls richs donin sens regatejar y 'ls pobres acceptin sens humiliació. Que 'ls particulars y les autoritats organisin la pública assistencia y allunyin la negra perspectiva de la fam y la miseria.

Y tan prompte com estigui satisfeta aquesta necessitat tan apremiant, y paralelament a la satisfacció d' aquesta necessitat, procurem repoblar els nostres boscos y canalisar els nostres rius, áduch a costa dels majors sacrificis. Y que may més aquella Festa del Arbre que ab tanta joya celebran els petits, hagi de convertirse, per la imprevisió y la incuria dels grans, en la festa fúnebre de l' agricultura, de la industria y del comers,

BONAMICH.

El Congrés socialista de Stuttgart

II

Coneguts son los progressos que en aquets últims anys ha fet l' antimilitarisme a Fransa. Hervé e Ivetot seguits per bon nombre de socialistes ultraradicals s' han emprés ab coratje l' obra suicida de trencar los llassos de la disciplina militar y de fer que l' idea de patria no fassi bategar ab emoció el cor de molts francesos. Es á instigació d' aquestos elements que 'l socialisme francés primer y l' Internacional després s' han ocupat seriament de l' anomenada qüestió militar.

En lo Congrés socialista francés de Limoges s' aprobá una proposició en la que 's considera que «... lo militarisme y l' imperialisme no son mes que l' armament organisat per l' Estat pera mantenir á la classe obrera sota 'l jous económichs y politichs de la classe capitalista» y s' invita a que quan arribi 'l cas de un conflicte internacional que amenassi fer esclatar la guerra entre dos nacions, se posi «en activitat tota la energia y tot l' esfors de la classe obrera y del partit socialista pera impedir la guerra per tots los medis desde la intervenció parlamentaria, l' agitació pública y les manifestacions populars fins arribar a la *vaga general obrera y la insurrecció.*» Aquesta proposició, que sobretot en los últims procediments preconisats pera impedir la guerra, tothom compendrá lo perniciosa que es adhuc fins a alló que sembla volerse guardar, la pública tranquilitat, fou aprobada de nou en lo Congrés francés de Nancy celebrat del 11 al 17 del passat Agost y presentada pels delegats francesos al Congrés internacional d' Stuttgart.

En front d' aquesta ne presentá tot seguit Bebel un altra redactada en termes altament conservadors, en la que traspúa un esperit més práctich y humanitari que en la francesa. En ella 's demana que l Congrés declari veure «en l' organisació democrática del sistema de defensa, comprenent a tots els ciutadans en estat de portar les armes, una garantia real de fer impossibles les guerres agressives y facilitar la desaparició dels antagonismes nacionals» y pera 'l cas de guerra próxima diu que «los treballadors de tots los paissos y sos representants parlamentaris venen obligats a *fer tot lo possible* pera evitar que la guerra esclati, y en lo cas de que 's declari *deurán fer de modo* que acabi rápidament.» Tothom podia compendre la vaguetat que donen a n' aquesta proposició les frases *fer lo possible, fer de modo*, vaguetat que no era mes que un medi pera no entrar en una qüestió que repugna al modo de ser dels socialistes alemanys.

El diputat belga Vandervelde presentá per fi la fórmula contemporisadora en que s'accentuaba un xich la proposició alemanya al dir: «Lo Congrés no vol pas limitar l'elecció de medis pera impedir la guerra, sino que subordina aquesta elecció a les circunstancies de temps y de lloch y sobretot a la potencia positiva del proletariat al moment decisiu.»

Prengueren part en lo debat Bebel, Vollmar y l' austriach Adler, que parlaren contra l' Hervé, aquest y en Weiss que defensaren l' antimilitarisme rabiós, y Jaurés que tot criticant a Hervé volía fer sortir als alemanys de la seva passivitat.

Després de no entendres ningú, de nombrar varies comissions que tampoch lograren armonisar los diversos criteris s' aprobá una proposició ambigua y fins contradictoria en varios de sos extrems, la que está inspirada un xich en totes les presentades.

El resultat d' aquest Congrés fa preveure que 'l antimilitarisme proporcionará serios disgustos al partit socialista.

TALLA-FERRO

Comenso a creure que molt aviat s' abandonará l' ús dels grans bareos de guerra, que sols servirán pera escoltar a una esquadra d' unitats petites pro formidables.

Els torpellers se trobarán en condicions de posar llurs mines y retirarse ans de que 'ls ocurreixi un contratemps, es sent facilment manejables y no exigint més qu' un reduhit nombre pera tripularlos.

Eixos diables flotants serán, donchs, més utils qu' un acoraçat.

Dintre de cent anys el caball será una curiositat, com avuy ho es la diligencia.

Els «aerocars» serán cosa comuna y utilisable comercialment.

Correspondencia y passatjers serán transportats d' eixa manera més enllá de les terres y 'ls mars y no passarán cent anys sens qu' aixó succeheixi.

Els metalls lleugers y altres materials solucionarán el problema de la navegació aerea; pro jo penso qu' el motor será la electricitat, la gran forsa del pervindre.

EDISON.

El telegrafista

(Conclusió)

¡Ja n'hi passa d'hores plantat davant d'aquella taula! ¡Ja n'hi está d'estones remenant aquell plat sense vianda! Ja'n demana y concedeix de víes d'un cap de dia al altre.

¿*Puede salir tren tantos?* (P. S. T.)

—*Sí.* (S.)

—*Sale.* (S.)

Ara pregunta, ara respòn, pero sempre lo mateix, ab les mateixes lletres y el mateix perill de fer desgracies.

De vegades cambia la decoració y s'anuncia un telegrama privat; un de servey públich.

Sembla que aixó hauría de despertar la curiositat del telegrafista y, no obstant, no es aixis.

Reb noves de mort y de naixement, ofertes de negoci, avisos d' arribada, y tot ho llegeix ab la mateixa impassibilitat ab que ho ha transmés l'aparell telegràfich.

Les noves de mort no'l conmouen, les de naixement no l'animen, les ofertes de negoci no li fan denteta y ab els avisos d'arribada no sent anyoransa dels ausents...

Per les seves mans hi passen esclats de joya, petons y abrassades... però no son pera ell. Per ell hi han de còrrer eléctricament, dels ulls a la mà, sense fer escales en el cor. Son petons pera boques més sortoses que la seva; abrassades que cerquen altres brassos més venturosos que'ls d'ell.

¿Es que no té cor? ¿Es que no té ànima? Si que'n té, como tots els homes; però ho té llogat a la companyía y exclusivament dedicat a n'ella.

¿Que us penseu que se'n necessita poch de cor pera afrontar serenament la responsabilitat d'aquets héroes que tenen entre la mà y el manipulador la vida de centenars de persones?

Sols un ser d' ànima forta y ben trempada pot esperar tranquil, davant d'una taula de trevall, l'hora de la mort, del empresonament o de ser llensat al carrer per inservible, com si hi llensa una cadira coixa o una pessa de roba espellifada.

Sí; el telegrafista té cor y té ànima, però ho té apagat, perque ell es complement d'un aparell sense aquets *trastos*, y la seva feina es veure y escoltar sense tenir emocións, com el telégraf. Ha de estar seré sempre, ab el cap dominador, y la sanch ha de circular ab itinerari per les seves venes, sense avensar ni retrassarse en el seu camí.

Sols aixis pot assegurar que'ls que venen arribarán, y que'ls que esperen no esperaràn en va per culpa seva.

Altrament, qualsevol día, en un de aquets moments en que el cor s'esvera, la sanch s'irrita y'l cervell pert el seu domini ubriagantse de sanch bullenta, vindría la catàstrofe ab totes les seves negrors.

Y ell y'ls seus fills estimats se trobaríen esclafats horriblement entre'ls ferrosos pits de les dues màquines, esgarrifosament enllassades per la abrassada de la mort.

Aquet petó infernal de ferro contra ferro; aquesta abrassada luctuosa de les dues besties metàliques, aixó sí que es pera el pobre telegrafista; aixó si que li fa bategar el cor y vibrar l' ànima...

***

He dit, y repeteixo, que les companyíes haurien de cuydar de que 'l servey d un telegrafista fos lo més limitat possible, dintre de lo regular. Aixis s'evitaría que un home vensut per la són y fadigat per un excés inhumà de hores de treball, caiguès en descuits que, quasi sempre, tenen dolorosissimes conseqüencies.

Encara recordo 'l xoch de Quintanilleja, produit per un descuit del quefe d'estació, telegrafista de les petites estacións, a qui va empresonarse desseguida com a únich responsable del accident. Y de dret ho era, per més que de fet tota la responsabilitat pesava sobre la miserable companyía del Nort, vergonya dels camins de ferro. No sé'l càstich que va recaure sobre l pobre quefe, ni tan sols sé si va arribar a ser castigat, però vuy suposar que es impossible que existeixi un tribunal capàs de condemnar a un home que alega, en descárrech seu, un jornal de *trenta sis* hores seguides!

El cas no es nou, lector, ja t'ho asseguro. El jornal d'un quefe d'estació, que, com t'he dit es el telegrafista de les petites estacions, sol durar de les cinch del dematí a les deu de la nit (1): divuit hores consecutives... per no dir vintiquatre, ja que també ha d'estar present al pas dels trens que circulen de nit. Els telegrafistes de les estacions principals tenen més curta la jornada, que per aixó no baixa de dotze hores en temps normal.

Y ara considera, lector, si es gaire humà exigir responsabilitat a aquets pobres sers. Digues si pot haberhi jutge capás de castigar un erro, per gros que sigui, comés en plena bacaina per un home que dorm, cinch o sis hores seguides cada día.

Be'n queda prou de castigat ab la desesperació que passa quan s'adona de lo que ha fet.

Perque has d'imaginàrtel en el moment que, ja desvetllat, se dona compte de que té dos trens sobre la via y que, inevitablement, han de topar.

Boig, desencaixat y ab els ulls a punt de saltarli, s'aferra a la maneta y la mou en tots sentits udolant de rabia y arrencantse ls cabells ab desesperació.

Plora, crida, prega, maleeix, demana auxili. se'n va, torna, s'agafa altre cop a la maneta y volta y pica ab el frenesí del que se sent impotent pera evitar lo inevitable. L'aparell també hi pren part en aquesta escena de rabiosa desesperació: la seva veu estrident y tremolosa fa chor als crits del pobre quefe...

Tothom ja s ha adonat de lo que passa. Els empleats corren vía enllá á portar auxili als trens topats.

Sols la familia del quefe queda allí ab ell, plorant llàgrimes de foch y escabellantse com ell mateix.

Imagina, lector, aquesta escena que jo no puch descriure.

La dona y'ls fills abrassats al pobre quefe, al *honrat criminal*, que segueix picant y articulant paraules que no's poden entendre. Trucant el telégraf, plorant tothom y, per últim, aquell home que, desolat y insensible a tot, cau abatut en una cadira esperant tranquilament ab la tranquilitat que dóna la resignació, que vagin a agafarlo

Desde l'altra estació s ha donat avis telegràfich a la central y no tarda en presentarse 'l tren de socors ab més civils y inspectors que material d'auxili.

La estació se veu invadida de gent y de totes les boques surt la mateixa exclamació: ¡el quefe 'n té la culpa!

L'inspector, ab una cara de tres peus y un sol diable, l'interroga sobre tot lo succehit y li parla de morts, com complaguentse en esquitxarli la cara ab sanch de la que inconscientment ha vessat... Y'l quefe, el pobre telegrafista, s' ho escolta tot sense respondre. Només quan veu que l'agafen s' atreveix á dir

(1) *Las estaciones deben de estar abiertas desde las 9 de la mañana á las 9 de la noche.* Y cal suposar que'l quefe s'ha de llevar a las 5 y retirarse a las 10 o les 11.

LES INONDACIÓNS A CATALUNYA

Aspecte de la carretera de Sant Baudili.—Vista presa per Cornellá

LES INONDACIÓNS A CATALUNYA

Un carrer de Sant Joan Despí

que tenía sòn, molta son: que sols dormía cinch o sis hores cada día pera no desamparar el servey.

—*Ya le darán buen sueño*—exclama l'inspector. Y té rahó. ¿Qué vol dir això de tenir sòn?

L' empleat no ha de tenirne: els vagons no dormen pas.

Hi hà coses exclusivament reservades a les persones y á les besties, y'l dormir n'es una.

E. COCA VALLMAJOR.

ELS CONSCIENTS

Cavém la terra, forjem el ferro,
rodém les prempses, solquem el mar,
sofrim les penes d' aquet desterro
sense esperanses per nostra llar.
Tenim la forsa, sentim la vida,
les passions lluiten ab sentiments.
Si res detura nostra embransida
som héroes dignes, homes conscients.
Sense gaudirne som la riquesa;
indispensables en tota empresa;
l' ideal mimva nostres perills.
Pró el consol únich, lo que 'ns fá viure,
son les besades y el bell somriure
d' uns amors verges, d' esposa o fills.

JOAN REDONDO.

Contra la mala lletra

Axó ja passa de mida. Com que'l fer mala lletra fá savi, els escriptors y periodistes l'han donada pera escriure de un modo que es impossible entendreho, fent tornar ximples als caixistes de les impremptes. ¿Y de les firmes qué'n dirém? Avuy día firmar no es posar un nom, sinó fer un gargot. Com més lletj y esgarrifós, més gran home qui l'ha fet. N'hi ha que fan esferehir. Hi há qui fá'l gargot de la firma ab la mateixa feresa que si dongués una punyalada. Donchs bé, fem que axó s' acabi. S' intenta a Fransa fundar una societat contra les firmes y cartes que no's poden llegir. Tots els allistats se comprometen a no contestar les cartes, ni pagar les lletres ni factures mal firmades, demanant ensemps una lley que obligui a escriure y sobre tot a firmar clar.

Insistint sobre les jardineres noves de la Companyía General de Trenvies. (1)

Devem tornar a cridar l' atenció de les persones encarregades del particular, sobre les noves jardineres de la Companyía general de Trenvies; a lo que deyem en el número 16 de nostre periodich devém ratificar que: verament dites jardineres son un perill constant pera 'ls cobradors y fins pera 'ls mateixos passatjers, cosa que nosaltres mateixos hem tingut ocasió d' observar personalment, a causa del poch espay de la llenca de pista que va de llarch a llarch a cada costat de dits vehicols, a manera de pujador; qualsevol altre vehicol que passi tocantla, pot fer mal a la persona que tinga necessitat de passarhi, y quan aquesta persona no pot entrar a dintre de la jardinera sense molestar al passatje, qu' aixis es lo que passa als cobradors, el perill es inminent. Endemés, el cobrador quan està en funcions no pot aguantarshi: en una mà deu tenir els talonaris y ha de servirse de l'altra pera cobrar; aixis es que ha de mantenirse en la estreta llenca de fusta fent equilibris Ab la velocitat qu'a voltes els trenvies porten, inutil dir qu' es extrany que no hi hagin més desgracies. El dia 10 del corrent n' hi hagué una de nova de desgracia ab dits vehicols, de la qual ne donà noticia la prempsa local, y això es lo que 'ns ha fet insistir.

CANTACLAR.

(1) Vegis AURORA SOCIAL, núm. 16; solt titolat: *Les qüestions dels obrers tranviaris.*

El Sindicat de l' Agulla

En la *Revue des Deux Mondes* escribia Pau Acker que d' un milió y mitj d' obreres n' hi ha solament noranta mil que están sindicades, es dir, tres dones per cada duescentes. Sembla que no hi tenen afició, y haurian de tenirnhi, perque dins de l' organisació professional trobarian els millors medis de defensar llurs interessos. Lo que s' ha fet en aquest sentit a França es força instructiu. Mes avuy volem concretarnos al que se 'n diu Sindicat de l' *Aiguille*. Unes senyores reuniren l' any 1892 en una mateixa associació mestresses y treballadores del art de l'agulla, es dir sastresses y modistes.

El ministre de Comers, Millerand, consultá oficialment aquest Sindicat sobre 'l reglament de les hores de treball. Vol dir que les iniciatives y les obres bones s' han d' estudiar, vingan d' ahont vingan.

Les tres fundadores més actives foren la marquesa de Saint-James, la marquesa de la Tour du Pin y la comptesa De Biron. L' ánima d' aquest sindicat fou el P. Du Lacy ho es encara...

L' *Agulla*, á fi del any 1892 contava 241 membres; ara 'n conta 1.200. L' administració va formada per un Consell sindical mixte que comprén sis mestresses, sis empleades, es dir treballadores pagades per mensualitats, y sis operaries, dites fundadores. Aquestes conservan les tradicions, son elegides cada tres anys y poden esser reelegides.

A més d' elles hi han altres sis mestresses, sis empleades y sis treballadores, elegides cada any per l' assamblea general, per majoria de vots y dins de les respectives agrupacions. Les deliberacions son totes preses en comú.

L' *Agulla* sosté les sindicades materialment y moralment. A les dificultats de la temporada morta proveheix per medi de una caixa de préstams gratuits, un taller per les qu' están en vaga, y una caixa per lloguers. La caixa de préstams fou fundada ab un capital de 10.000 pessetes recullides per suscripció entre les mestresses; y ha salvat de la mort y de la vergonya moltes operaries, prestant moltes mils pessetes, sempre reembossades.

El taller per les que están en vaga assegura treball a casi totes de Desembre a Febrer y de Juliol a Octubre, épogues de la calma. D' ençá que funciona 'l taller, han disminuit els préstams, perque les operaries prefereixen treballar. Finalment la caixa de lloguer, ahont les sumes depositades donan l' interés del 2 per 100, ajuda a la treballadora a poguer pagar l' inquilinat áduch en el mal temps de l' estació morta.

Per les obreres que viuhen a París y son soles, l' *Agulla* ha obert dues cases de familia, y en elles hi troban, per 55 pessetes mensuals, bona alimentació, alberch saludable y assistencia continua.

L' *Agulla* además ha fundat restaurants exclusivament per les operaries, desliurantles aixís dels perills del restaurant públich o de la taberna. Aquests restaurants son ja en nombre considerable y están montats de tal manera que a l' Exposició universal de 1900 guanyaren medalla d' or.

Altre mérit de l' *Agulla* es l' haver restablert, regulat y protegit el período d' aprenentatje de les obreres y haver instituit cursos professionals d' inglés, de dibuix y de contabilitat.

Un secretariat assumeix la defensa legal de les sindicades en totes les qüestions que 'ls pugan convenir.

Veusaquí una obra que no fa gayre soroll y fa molt bé; al revés d' altres que al cap d' avall se 'ls pot aplicar el vell adagi catalá: *molta fressa y poca endressa.*

M. DAUSA.

AGRICULTURA

Sembres y plantacions del mes d' Octubre

CONREU DELS CAMPS.—Se sembran aufals, col geganta, trébol gros ó tréfula, vesses y totes les herbes de prats.

En los payssos de clima intermediari, a últims d' aquest mes y primers del següent se sembran los blats, debent tenir els agricultors molt cuydado, algúns díes avans d' efectuarho, de barrejar la llevor que haji de sembrarse ab cals viva en pols, a fi d' evitar que al temps de granar se converteixi en gra *orb*, puig qu' es defecte de molta consideració per lo negre que resulta lo pa, no habenthi medi de separar lo gra orbat del que es de bona calitat.

Se sembran les trepadelles en lo mateix blat, espargint la llevor sobre la llaurada avans de rasclarla y empostarla, quedant després quan se sega 'l blat com a herba entre 'l rostoll, pera servir en la primavera vinenta com a forratje per lo bestiar o per granar, segóns millor convinga al agricultor, debentse advertir que en lo present, a tenor de la depreciació dels cereals y demés fruyts que produheixen les terres, es el sistema de cultiu més remuneratiu que d' elles pot esperarse.

VINYES.—Segueixen cullintse los rahims.

ARBRES.—Sembrantse les llevors de bosch, especialment en terrenos molt sechs. pí bort ó silvestre, pí bé ó pinyoner, arbós, ginesta, ginestó, boixos, romaní, mirtes, etc.

Se cullen les olives pera confitar, y també les corcades, perque, si s' espera que 'ls cuchs se transformin en papelíones, deixan los óus, dels quals surten los cuchs en l' any vinent.

Se cullen les garrofes y s' espurgan los garrofers.

HORTES.—Se sembran bledes, seba blanca, idem d' en Campeny, idem dolsa de Vich, idem bermella de cabessar, col de Pasqua papelina, idem genovesa, idem de capdell de soldat, idem de capdell gros o francesa, idem borratxona comuna, enciam escaroler, idem romá llarch negre o gabaig, idem romá llarch blanch, escarola doble crespada, idem de cabell d' ángel. espinachs, fabes de Sevilla, idem de Mahó y demés, julivert, nap llarch blanch, idem rodó blanch, idem llarch negre, idem rodó negre, pésols nanos imperials, idem nanos d' Australia, idem nanos comuns, idem caputxins o tirabechs de sopa, idem alts o d' emparrar y desgranar, porros, serfull, raves llarchs, ravanets rodons, ravanets mitjans, xicoyra y xirivíes.

Se plantan alls primerenchs, escalunyes, escarxoferes y maduixeres.

JARDINERÍA.—Se sembran cascalls, prado de flor rosa, roselles, antirrinos ó cunillets, clarquía, clavells xinescos, cocleària ó prado nevat, crisantems anyals, espuelas, lavatera. malva florida, nemófila, pensaments, silene, calèndula o bujachs, coreopsis o ulls de poeta, escabiosa o viudes, inmortals, llinet, lobelia, flochs o floquets, resedá o morduxí, sempreviva o flor de paper y viscaria.

Es lo mellor temps pera plantar les cabesses d' Holanda, anémones, francesillas, jonquilios, tulipes, y narcisos o nadales.

ISIDRE NONELL.

Actualitats

(DE TOT ARREU)

Espanya

Betanzos, 5.—Arriba 'l Sr. Salmerón y companys. —Día 6.— Miting solidari, presidit per En Joan Golpe. Banquet solidari de 80 comensals, presidit per En Salmerón.

Madrid, 5.—Altra bullanga ab motiu del tancament de establiments a la nit.—Día 9:—Reunió dels diputats y senadors demócrates al Senat, presidits per En López Domínguez. Reunió de la minoria solidaria, en una secció del Congrés, presidida per En Salmerón.

La Coruña, 6.—Arriben els solidaris, sent molt ben rebuts.—Día 7.—Miting solidari presidit per En Frederich Sanz.

Russia

Sant Petersburg, 8.—L' Emperador ordena al Senat que judiqui als 55 diputats socialistes de la segona Duma, acusats d' intentar un cop d' Estat.

Odessa, 8.—«Els veritables russos» saquejen un centenar de magatzems; hi han molts ferits.

Marroch

Tanger, 7.—El ministre d' Espanya visita a Mohamed Torres y al Guebbas.

Rabat, 7.—Arriba 'l ministre francés.

C.

Cróniques de Berlín

Ja tenim altra volta entre nosaltres al Canciller del Imperi. La tranquila illa del Mar del Nort, la famosa Norderney no ha sigut aquesta volta pera éll lloch d' agradable descans, de poética contemplació: no pogué passejar per la platja, contemplant les entremaliadures dels seus gossets, ni asseurer 's reposadament a la taula pera assaborir els guisats del seu cuyner—el Citoyen Misère, com li diu el Kaiser;—l' aixám de convidats no 'l deixaba en repós: diplomátichs, politichs, periodistes nacionals y extrangers.

Les visites més notables—per esser cosa nova a Alemanya—son les dels quefes parlamentaris del Bloch nacional del Reichstag. Se diu qu' han preparat la feyna del hivern y qu' aquesta feyna será grossa. Se parla d' una reforma del Dret de reunió y d' una reforma de la lley de Borses. En abdós se farán petites concessions als lliberals com a recompensa del auxili prestat al Gobern pera derrotar als socialistes; lo dret de reunió de veres ho necessita, car les lleys y reglaments vi gents son verament mitjevals.

Peró també 'ns diuhen a la orella els qui n' están ben enterats que la lley tindrá ses taques en la forma de disposicions especials tingudes en llengua no-alemanya (llegeixis danés (Schlewig-Holstein), francés (Alsacia) y sobretot polonés). Lo Govern prusiá se defensa dihent que lluyta per la cultura, y en efecte s' ha de confessar que baix la seva influencia la part alemanya de la destroçada Polonia ha millorat sa sitnació económica y sobretot lo nivell de cultura de sos habitants; però 'ls procediments persecutoris son sempre una nota discordant en l' acort harmoniós de la cultura que es predica.

La lley de Bolsa es una satisfacció als elements industrials y comerciants, una reparació de les exageracions comeses en els primers temps del Cancillerat d' en Bülow a favor dels agravis. A petició d' aquet s' habien restringit molt les facilitats que la lley donaba als negocis a terme (vulgarment especulació) en lo que 's referia als productes del camp. Mes la Bolsa de Berlín n' ha sofert tan fort, perdent clientela qu' ha emigrat a Londres, els professors d' Economía política han declarat unánimement la necessitat del desenrotllo d' una especulació pera la formació dels preus, que 'l Govern no ha tingut més remey que promètrer reformar la lley.

En política social, lloch característich de la política alemanya, poch farém aquest hivern; no manquen necessitats a satisfer, ni reformes a realisar, ni iniciatives a que atèndrer, però hi ha en mitj del camí varis destorbs. Lo timoner es nou y no ha donat encare a coneixer lo rumbo que vol empèndrer; lo Comte de Posadowsky caygué casi en desgracia y son successor Bentham-Hollweg es un llibre tancat. Y la política social es cosa que vol orientació fixa, es un assumpte de gran extensió que no 's pot resóldrer sense un bon cop de vista y un coneixement minuciós dels detalls, exigeix lo maneig de quantiosíssimes sumes y posa en joch els interessos de milións de persones d' aquelles que per llur posició feble requereixen major y més cuydadosa atenció.

Aquí, però, lo terreny es preparat pera aytal política. ¡Oh diferencia dels carácters llatí y germánich! L' atraç de la política social a Espanya se deu no sòls al atraç general económich y político, sinò també en gran part a que nostres obrers en lloch d' exigir a les classes directores homens de estudi qu' estudiessin els problemes obrers, qu' alimentessin l' ánima obrera d' idees sólides que sempre son esperances fundades, s' han conformat ab adorar d' entre les classes directores aquell que de paraula o per escrit (generalment lo primer) ha sapigut mantenir en son cap la superficialitat y en son cor una espurneta d' odi per encendre 'l foch de la protesta sense la que no pot viurer cap llatí.

Per això ARORA SOCIAL no es odi concentrat, preludi de sols que tot ho cremen y ho destrocen. AURORA SOCIAL es cultura, nò solsament obrera-sinò popular, es precursora de llum qu' aclareix, L' estudi de les coses de Germania 'ns ho demostrará ben clar.

X. I.

Berlín, 7, 10, 07.

CORRESPONDENCIA DE PARIS

La Fransa vista per dins

Haviam passat quatre mesos ab la preocupació dels criminals. Les violacions y assessinats de noyetes enganyades per malvats seductors, estrangulades y tirades al Sena; desaparicions misterioses, y tota classe de crims omplian les planes dels diaris. Qui hagués llegit solzament la prempsa francesa en aquella época y no tingués més noticia de la França, podría ben créurer y dir que dificilment hi hauría país salvatje que li pogués fer la competencia en aquesta materia.

Varen venir després les revelacions de Justina Pesnel (Madame Cent Kilos), descubrint les inmoralitats de la seva empresa de casoris, quals víctimes y cómplices eran persones tingudes en ben errat compte per l' opinió pública.

No s' havia acabada la vista del procés de la Justina, quan vingué 'l pahorós crim dels barons Gold, assessins d' una pobra dona qu' invitavan a dinar pera tenir ocasió de robarli les alhajes, assessinarla, fer trossos del cadavre, posarlos en varias maletes y passejantlo pe 'l món en calitat d' equipatje.

Desseguida entraren de moda 'ls crachs de les cases de banca, deixant en la miseria als confiats clients. Després aparegueren en escena l' exministre Chaumié, acusant de *chantage* al diari *Le Matin*, y aquest denonciant abusos sens compte del exministre, que segons el diari, entregava als seus nevots les creus y condecoracions nacionals, pera pagar los deutes de cafés concerts y xerinoles celebrades entre amichs y amigues d' aytal classe.

Ara ha vingut el descobriment d' una banda organisada en forma internacional, constituida per lladres ospecialistes en robar quadros y ornaments d' iglesies, per aparents senyorets que 'ls transportavan á París, per comerciants antiquaris que 'ls enviavan a Londres, y allí 's venían a preus fabulosos com provinents de convents de Bélgica.

Al mateix temps s' ha descobert el funcionament d' una altra banda que 's dedicava a robar dels arxius els documents y llibres més notables que 's venían igualment a Londres per aquells honorables antiquaris. Entre les joyes robades figuran una caixeta d' Ambazach valuada en 300 mil francs, una reliquia de Santa Rosalía de la Catedral de Nissa, y 'l llibre d' *Estatuts del Ordre de Sant Miquel*, de valor de 12 mil francs, pertanyent al Museu de Saint-Germain.

Veusaquí qu' avuy mateix els diaris publican una novetat en aquest ofici. El darrer juny, aprofitant l' ausencia dels amos, dos lladres varen entrar en lo pis d' un comerciant guardat per la criadeta, que varen lligar als peus del llit mentres ells robavan un armari y 's retiravan tranquilament. L' amo va sospitar de la criada y altres subjectes que foren empresonats. Ahir l' amo va trovarse corprés per una carta anunciantli l' envío, per paquet postal, dels valors robats, *sense faltarhi una agulla;* com aixís fou: rebent 20 mil francs qu' era la cantitat robada en títols del Deute públich. Pero la carta li donava explicacions més curioses encara que la restitució.

En conseqüencia els *bons lladres* obligan a la víctima a trevallar per la llivertat dels acusats, notificantli que forman una banda internacional que s' organisa en tota l' Europa pera 'ls robos; que si 's porta be,—li afegeixen—d' aquí a un any li regalarán 8.000 francs per indemnisació de perjudicis, y en cas contrari les repressalies y la venjansa será exemplar.»

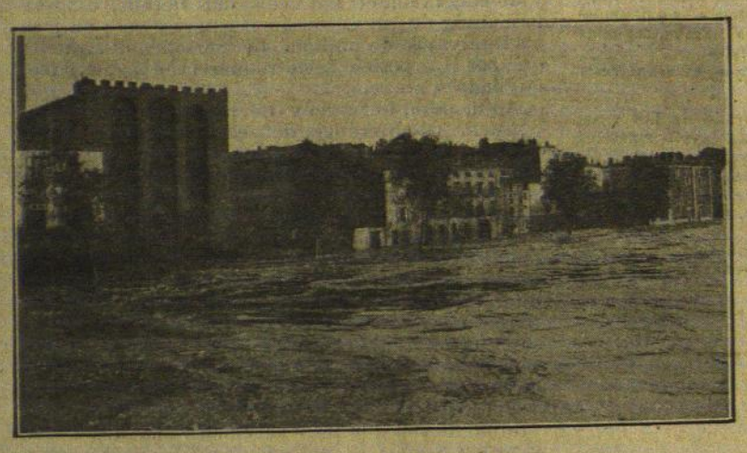
Y després de llegir aquestos exemples de criminals, de banquers estrafalaris, de borsistes assassins, d' empreses d' embolichs, de bandes de lladres protegits per políticos y demés gents de grans aparicncies; un hom se sent temptat, al veurer aquests luxo assiátich y aquestes disbauxes de Baix Imperi; a preguntarse si demá s' averiguará que la condecoració s' ha guanyada en el Café Concert o en el Ball-Bulhir; si 'ls diamants prevenen dels negocis de Madama Cent Kilos, ysi 'ls diners ab

DESPRÉS DE LA INONDACIÓ

Aspecte de l' entrada del poble de Cornellá

LES INONDACIONS DEL MITJDIA DE FRANSA

L' Herauld desbordat al Agde

que 's paga la factura provenen de Ambazach o de Nissa o d' aqueixa altra banda internacional.

Veusaquí ahont ha arribat el *progrés* de la França pintada per si mateixa!

¡Y dirém de Marruecos!...

MATTHIEU.

París, 13 octubre 1907.

CRÒNICA SOCIAL

Vaga modernissima

A la presó de Smolensk (Polonia russa), ha esclatat una vaga d' índole especial. Els detinguts, en sa majoría presos polítichs y en nombre de 400, se neguen a vestirse restant tot el día ab el trajo primitíu que duyen els nostres primers pares en el Paradís terrenal.

Y aixó senzillament pera protestar contra l' uniforme que 'ls imposen les autoritats.

Y se comprén que protestin. Les camises que 'ls obliguen a dur son de tela groixuda y están fetes ab l' aspre teixit que s' empleya pera fabricar sachs de farina. Aquestes camises, utilisades ja anteriorment per altres presoners, no han sigut may rentades, destrossen la pell del qui les du y produeixen malaltíes ab el seu contacte.

Els detinguts han demanat que se 'ls hi entreguí la seva propia roba, la que duyan a l' entrar a la presó, manifestant que no n' utilisarán d' altra y que anirán despullats mentres les seves reclamacións no siguin ateses.

El director de la presó estava disposat a cedir, quan rebé un telegrama de la capital de Russia, en la qual se li manava que no fes als presos concessió de cap mena.

Y, mentrestant, la vaga continúa.

Ma d' obra

Una empresa que te al seu compte la explanació de uns terrenos situats en la Seu d' Urgell ha ofert a la Bolsa del Treball colocacions pera un bon nombre de homes mitjansant un jornal de 3 pessetes diaries.

Nota dolorosa

Ho es de veritat la que 's dona en el districte de Manresa y part del de Berga hont quedan alguns milers de treballadors sense feina.

En la primera població restarán parades al menys per espay de tres o quatre mesos unes 20 fábriques.

Entre elles hi figuran la del senyor Pons y Enrich (torrent de Sant Ignasi), Gallifa y Vila (carrer del Bruch) y Perera y Portabella (can Lluviá).

La del senyor Bertrand (Remey), Abadal (Salt), Perera (carretera de Cardona), Joseph Roca y Companyia (Fontetes) y Soler y Bailina (Blanqueig), segueixen treballant.

A causa d' aquesta vaga forsosa deixará de cobrarse a Manresa la suma de *setze mil duros setmanals*, que es aproximadament lo que 's distribuía entre 'ls quatre o cinch mil obrers que s' ocupavan a les fábriques parades.

Cada día venen sent més desconsoladores les noves que arriven de les comarques industrials regades pere el Llobregat y el Cardoner

El primer ha causat sensibles desfetes en algunes fábriques de Monistrol, La Bauma, Olesa y altres punts. En quan al segon una de les poblacions més castigades ha estat la de Manresa hont han ocorregut las pérdues següents:

S' han enfonsat dues cases y les parets dels horts desde 'l Pont Vell a cân Fabrés, emportàntsentho tot la riuada.

En la fábrica dels Srs, Portabella y Companyía, anomenada dels *Panyos*, 30 cardes, y 40 aspis y algunes continues han quedat plenes d' aigua. Dels aspis no 'n resta ni un mitg sencer; les cardes arrencades y apilotades; sis de elles ensorrades dintre 'l desaigüe. En la quadra nova, hont s' hi montaven màquines de filar, l' aigua aixecà tot l' entarugat, enduéntsel riu avall. La màquina de vapor, la turbina, les carboneres y altres dependencies que estan al nivell del riu, han quedat plenes d' aigua y llot Del gran fruiterar y horta de la fàbrica no n' ha quedat senyal. Les pérdues d' aquesta fàbrica de cotó y fil, maquinaria y desperfectes, se calculen en més de 40.00 duros.

Una de les fàbriques que han rebut més, es la del Sr. Sitjes. L' aigua se 'ls emportá tots els genres de temporada (3.000 pesses) y els ha enrunat completament el tint, despatx y magatzem.

A la del Sr. Carner li ha causat un perjudici de més de 100.000 pessetes. A les de Cân Fabrés y Pont-vell hi ha la maquinaria volcada y en part destruída. A la dels *Polvorers*, dels senyors Vives y Figueres, més de 20 metres de edifici a terra y les calderes riu avall, lo mateix que 'l material en cotons y pesses teixides. La major part dels obrers d' aquesta fàbrica han quedat ab la roba de l' esquena.

Carn argentina

Ha comensat en aquesta ciutat y ab felis éxit la venta de carns procedent de bous vinguts de la Argentina. La qualitat y baratura de tan estimat article han sigut causa de que s' hagin vist molt concorregudes les taules que la Companyía que explota aquell negoci ha obert en alguns mercats.

Els bous destinats al sacrifici als pochs moments de desembarcats son conduhits á una gran extensió de terreno llogada a un poderós propietari de la Costa de Garraf, lo que favoreix molt las qualitats higiéniques d' aquella classe de carn.

Una campanada

Fou donada ab tota solemnitat en el despatx del Batlle el dilluns a toch d' oració ab assistencia dels seriosos concellers de la Comissió de Reformes y Obres extraordinaries y dels representants del Banch Colonial.

A n' aquella hora s' omplía de firmes el derrer paper sellat de l' escriptura pera el Contracte de la Reforma Interior.

Com a cosa imprescindible se pronunciaren discursos en els que 's parlá de l' hermosura de la Ciutat y 's feu molt gasto de flors y purpurina pera presents al obrer sense feyna.

Pera la firma se utilisaren plomes, no de oca com los que gastavan els honorables Concellers, si no plumilles d' or, lo que no es mal comensament.

¡Visca el rumbo!

Imp. carrer Nou de St. Francesch, 17

SECCIO D' ANUNCIS

CLÍNICA MANAUT

CASA DE CURACIÓ

CURACIÓ de les enfermetats de la matriz, dels *ovaris*, de la *vagina* y de totes les que son propies de la **Consulta de 11 á 1.**

CURACIÓ de les enfermetats de les víes urinaries, (rinyons, veixiga, próstata y uretra) y de totes les que son propies de l' home. **Consulta de 6 á 8.—Gratis**

HABITACIONS PERA MALALTS

Ningú deu operarse sens visitar avans aquesta **CASA DE CURACIÓ**

Operacions a preus económichs. * Compte del Asalt, 34, Barcelona

Visita particular: DR. MANAUT. Rambla de Catalunya, 61, 1.°, de 3 á 5

Manel Ballespí

BARRETS y GORRAS

A BON PREU

41-CARRER AMPLE-41

al tombar el Regomir. — BARCELONA

RENOMBRADOS

INVENTOR DE LOS MEDICAMENTOS

COSTANZI

RECLAMO HUMANITARIO

Los sin rivales CONFITES Roob é Inyección

COSTANZI

Preparados por GRAU YNGLADA conocidos en todo Europa y América para la curación de las **Estrecheces uretrales, Uretritis, Prostatitis, Cistitis, Catarros de la vejiga,** consiguen cada dia el más creciente exito, por las rapidas y eficaces curas obtenidas con los mismos.

Innumerables cartas de enfermos curados con los mismo que lo atestiguan, están á disposición del público, siendo esto la mayor garantia.

Depósito General: Rambla del Centro, 30.—Farmacia

DETALLE: Principales farmacias y Centros de Especialidades

Consultorio médico todos los dias de 11 á 12 y de 6 á 7

Rbla. del Centro. 30 bajos.-BARCELONA

DIABETICHS ELIXIR del Dr. Sastre y Marqués

Es el de resultats mes segurs pera curar tan terrible malaltia, mitjvant sempre la seva intensitat, purificant la sanch tonificant el sistema nerviós y fent rebaixar tan l'albuminuria com la glucosuria en les diabetis insipidas La curació se logra molt depressa

Casa especial pera xarops medicinals dossificats

FARMACIA: HOSPITAL, 109 Y CADENA, 2.—BARCELONA

Grandes Almacenes de Ferretería

QUINCALLA y MAQUINARIA

Fundiciones de hierro y bronce, talleres de maquinaria

FUMISTERÍA

Hijo de Ignacio Damains

Talleres URGEL, PROVENZA, BORRELL | **Despacho** Escudillers, N.os 24, 26 y 28 y Obradors, N.os 2, 4, 6 y 8.

Teléfonos { Despacho, n.º 101 / Talleres, n.º 3630 } Apartado de Correos n.° 41.

BARCELONA

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

POR

RAMÓN B. GIRÓN

TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO

De venta en las librerías, kioscos y en la Administración: Diputación, 286, Barcelona.

Curació infalible de les trencadures mitjansant el

Braguer Medical Vives

Es aquest perfeccionat aparell, l' última paraula de la ciencia pera l' alivi absolut y curació radical de les trencadures, per antigues que siguin, essent ab preferencia aconsellat á tots els trencats per les eminencies médiques mes notables. Demanis follet explicatiu que 's regala y envia gratis a totes parts.

Hores de 9 a 12 y de 3 a 7.- **RAMBLA DEL CENTRE, NÚM. 12, PRAL.**

COLOCACIONS.—Se necessiten:

Aprenent sastre.
Mitj oficial y aprenents sabaters.
Oficialas sastresas.
Meritori.
Oficial sastre.
Lampistas.
Aprenent pera tenda de pinturas
Oficialas pera la confecció de roba blanca.
Aprenents montadors.
Aprenent confiter.
Aprenents guanyant.
Oficials pera la confecció de baguls.
Modistas.
Planxadoras.
Minervista aprenent.
Sombrereras.
Noys pera recados.
Oficialas gorristas.
Aprenent generos de punt.
Aprenents fábrica d' articles de metall.
Aprenents tenda de mobles.
Barbers.
Noyas aprenentas pera ensenyalshi una industria nova y adequada al seu estat.
Aprents de 14 anys pera una botiga y fábrica de cerámica
Festoneras.
Aprenents pera tenda de robas.

NOTA.—Al objecte de no dificultar el funcionament de nostra oficina se fa avinent que aquesta unicament extendrá els seus serveys á las colocacións consignadas en el adjunt anunci lo que fem present a las personas que faltas de treball acudeixen a nostre domicili social al objecte de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherents a una negativa involuntaria per part nostra.—Las cartas se dirigiran á la oficina de colocacións.

Hores de despaig á la redacció: De 12 á 1 del mitjdía.

NOTA.—Nostre servey pel carácter aventual de la majoria de colocacions no podem extendrels á las personas de fora de Barcelona y en el cas de que alguna especialitat vingui á crear una excepció a n'aquella regle se ns deuran fer les peticions personalment

BOLSA DEL TRABAJO.-Instalada en el Fomento del Trabajo Nacional.-Plaza de Santa Ana, 4 -OFERTAS:

200 trabajadores para trabajos de desfondes.
Aprendices lampistas.
id. mercería.
Agente de seguros.
Aprendices drogueros.
Cerrajero de obras.
Dependiente droguero.
Ayudante contramestre.
Aprendices industrias nuevas.
Oficial carpintero.
Viajantes para Corte Patrones.

(En lasecretaría de la institución hay nuevas listas)

EL mejor y más agradable **PURGANTE** laxante, refrescante, diurético, digestivo y depurativo.—TISANA DEL LABRADOR. En farmacias.—D.rio Austri, Vertrallans, 5.—Barcelona

WERTHEIM

MÁQUINES PERA COSIR Y BRODAR

ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mellor del món.

Máquines pera totes les industries.

Máquines rectilínees SEYFERT pera mitjas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9.—BARCELONA

CALLICIDA PIZÁ

Extirpa rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas.

Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros emplastos y de los liquidos en general. Es económico, una peseta en todas las farmacias, droguerías y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino. 6. BARCELONA

Por 1'30 ptas. se remite por correo certificado.

HERPES LA POMADA Y ESENCIA ANTIHERPETICAS DE BOTTA

preparadas por Borrell, curan de un modo prodigioso los herpes y demás enfermedades de la piel por inveteradas que sean. Son tan eficaces lasirtudes de esos remedios, que se han curado con ellos personas que tenían muy arraigados los herpes y que cada verano tenian que tomar baños y aguas sulfurosas sin lograr su curación. **UNICO DEPÓSITO: Botica de Borrell, calle del Conde del Asalto, núm. 52, esquina á la de San Ramón.**